

Zienswijze van De Tuinen van Westerpark op de ontwerp Omgevingsvisie 2050 van de gemeente Amsterdam

Onderstaande zienswijze betreft de zienswijze vanuit De Tuinen van Westerpark: Tuinpark Nut en Genoegen met 374 lid-tuinders en naastgelegen Tuinpark Sloterdijkermeer met 273 leden. Naast de leden bieden de tuinparken ook ruimte aan andere tuinders (niet-leden of aspirant-leden) en andere vormen van tuinieren -20 kleinere moestuinen, buurtmoestuin 'Soeptuinen Bredius', buurtinitiatief Wurm (compostering)- en bieden we wekelijks ruimte aan tientallen kinderen in de Buitenschoolse Opvang om buiten te spelen en om bij slecht weer ook te kunnen schuilen

info@detuinenvanwesterpark.nl

bestuur@nutengenoeegen.amsterdam – Sloterdijkerweg 22 – 1014 CB Amsterdam

bestuur@sloterdijkermeer.nl – Sloterdijkerweg 20 – 1014 CB Amsterdam

Volkstuinen: de paradepaardjes van uw ambities

In deze omgevingsvisie en de daarbij horende omgevingseffectrapportage (OER) toont de gemeente Amsterdam haar ambities om door te ontwikkelen naar een menselijke metropool. Centraal worden strategische keuzes benoemd zoals 'Duurzaam en gezond bewegen, rigoureuze vergroenen en samen stadmaken'. Wij zijn verheugd te lezen dat college hier zo sterk op inzet. Want wij herkennen de rijkgeschakeerde volkstuinparken als lichte voorbeelden hiervan. Door hun ruim 100-jarige bestaan zijn zij voortrekkers.

Kaarten zijn toegevoegd waarin de ruimtelijke en programmatische structuur is uitgewerkt. Per thema is aangegeven welke (nieuwe) richtingen zijn verkend. In de paragraaf leefbare stad komt onder de veelbelovende kop 'groen' een uiteenzetting over hoe Amsterdammers een groene toekomst tegemoet gaan en hoe groen een bijdrage levert aan zoveel mogelijk opgaven waar wij met elkaar voor staan. Rigoureuze vergroenen en groen niet verspillen is het credo.

De waarde van groen wordt op allerlei punten benadrukt: *biodiversiteit, plaagonderdrukking, wind- en geluiddemping, klimaatregulering, voedselproductie, vastlegging CO2, sociale en emotionele functies, gezondheid, economie, recreatie, bodemvruchtbaarheid en educatie*. Een indrukwekkende opsomming.

De opbouw en werking van de Hoofdgroenstructuur (HGS) voor nu en de toekomst wordt uiteengezet en er wordt aangegeven dat de HGS zal worden uitgebreid. Een goede zaak! De volkstuinparken blijven onder de HGS vallen, aldus de visie, net als begraafplaatsen en sportparken. Maar de toevoeging van het woord 'dynamischer' waar het de HGS betreft (p. 201) maakt toch dat je er niet écht gerust op kunt zijn. Zie hiervoor ook de lage natuurwaarde die u toekent aan onze twee tuinparken (p. 144 OER).

- > Ecologisch groen heeft niets te vrezen wat dat betreft. Maar dat is niet de categorie waar u volkstuinparken bij indeelt in deze visie. Wij raden u daarom een nadere kennismaking aan met De Tuinen van Westerpark. Want onze tuinparken horen zonder omhaal thuis in de ecologische kerngebieden en wij verwachten dan ook van u dat onze parken een langdurige bestemming krijgen binnen de HGS.

Volkstuinen: ecologische en sociaalmaatschappelijke biotopen

Al jaren doen de volkstuinen wat toen en nu als ambitie beschreven staat: zij leveren hoge natuurwaarden in zelfbeheer, dragen bij aan sociale cohesie en laten mensen - onder andere door middel van (samen) tuinieren en het beheer van gemeenschappelijk groen - gezond bewegen. Dit is geen toevalstreffer in vergeten restgebieden van de stad, maar het gevolg van honderd jaar actief en bevlogen beleid waarin de gemeente een belangrijke rol heeft gespeeld.

De ecologische waarde van de volkstuintuinen is groot. Door hun kleinschalig, handmatig beheer, de rust, de relatieve stilte en duisternis midden in de stad en door de rijke variatie en dichtheid van beplantingen wordt deze ecologische waarde bereikt. Dit maakt dat zeldzamere soorten als allerlei wilde bijen, bijzondere vlinders, de ransuil, de ijsvogel, de egel, de ringslang en bijzondere flora er hun leefgebied hebben.

Deze bijzondere biotopen en ecologische omstandigheden zijn kwetsbaar. Een nest is zo verstoord en planten die dienen als voedsel en schuilmogelijkheid zo vernietigd. Het dier verleiden om weer terug te komen kan jaren duren. Levensvatbare biotopen vergen een gedegen omvang en, zoals de visie ook omschrijft, het ‘tegengaan van versnippering’.

Volkstuinen: onzichtbaar op gemeentekaarten

Onze volkstuintuinen zijn op de gemeentekaarten leeg. Niet alleen waar ‘t het groen/natuur betreft, maar ook op het gebied van waarnemingen over natuurwaarden, die door de gemeente worden geregistreerd. Waar geen gegevens worden bijgehouden over de broedvogels, bijzondere bomen, zeldzame planten en bedreigde insecten tast het stadsbestuur dus in het duister over de natuurwaarde van deze gebieden. Dat maakt een afgewogen oordeel per definitie onmogelijk.

Onderzoek van de AVVN (Algemene Vereniging van Volkstuintuinen in Nederlanden) in samenwerking met de Universiteit van Wageningen naar het voorkomen van de rijke biodiversiteit in de tuinparken toont aan dat dieren er hun voedsel, veiligheid, voortplanting en variatie vinden.

In de nu voorliggende omgevingsvisie worden de volkstuintuinen samen met sportvelden en begraafplaatsen apart genoemd. Daarmee gaat u geheel voorbij aan de ecologische en sociaalmaatschappelijke waarde van volkstuintuinen. We komen er bekaaid vanaf.

- > Wij dringen er daarom op aan dat onze volkstuintuinen goed worden gedocumenteerd, ook door de gemeente. Zet de volkstuintuinen op de kaart en voorkom zo ondoordachte vernietiging van kostbare natuur. En, gemeente, benoem de volkstuintuinen als waarde en als lichtend voorbeeld van uw stadsbrede ambities.
- > We benadrukken nog maar eens dat de volkstuintuinen sinds hun oprichting ook zijn bedoeld voor wandelaars en omwonenden en altijd al voor hen toegankelijk zijn geweest. Volkstuintuinen fungeren als bestemming voor velen. Ze zijn geliefd als ontmoetingsplek en verblijfsgebied. Een ecologisch tuinpark is geen doorgangsgebied.
- > Kortom: wij zijn uw spreekwoordelijke kip met de gouden eieren en we voldoen aan al uw genoemde kernwaarden. Maar u verzuimt dit voor de volkstuintuinen te benoemen. U zet ze op de kaart als ware het lege velden waar geen waarden zouden zijn. Of als plekken die ‘opengebroken moeten worden’. Dat kan niet anders dan een vergissing zijn en wij rekenen er dan ook opdat u dit zult aanpassen.

Op de *concept Uitvoeringsstrategie Volkstuintuinenbeleid 2020* - door de gemeente afgelopen november aan haar bewoners voorgelegd, werden 809 zienswijzen ingediend. Het concept veroorzaakte – ook na beantwoording van vragen - veel commotie, wat de wethouder noopte tot het intrekken van die nota.

- > In het licht van bovenstaande: de omgevingsvisie 2050 meldt dat ‘op allerlei thema’s is gerefereerd aan vigerende beleidsdocumenten’ (p. 218). In de opsomming staat ook ‘Uitvoeringsstrategie Volkstuintuinenbeleid 2020’. Dat is een misvatting. Wij verzoeken u dit te corrigeren en de Nota Volkstuintuinen in Amsterdam uit 2005 als vigerend volkstuintuinenbeleid in deze lijst op te nemen.

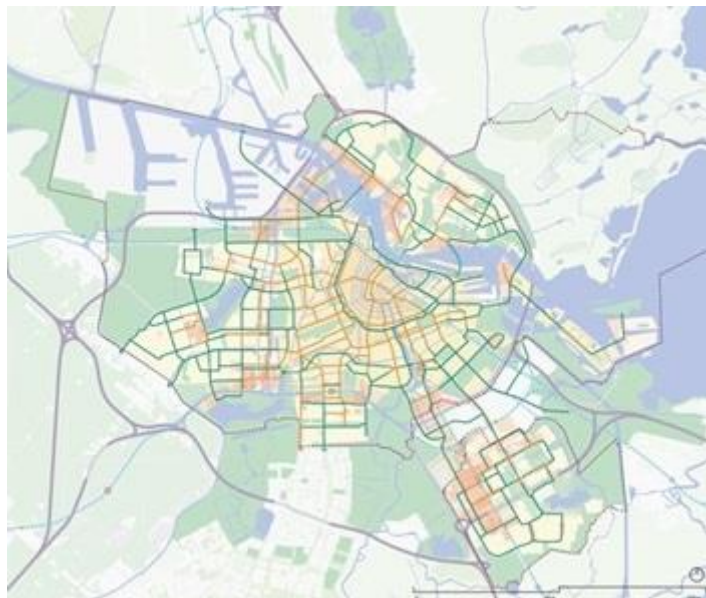
Volkstuinen: geen doorgaande route voor stadsverkeer!

In een veranderende samenleving met ander gebruik en inrichting van woongebieden zal ook het mobiliteitsvraagstuk om een nieuwe benadering vragen. Was destijds de auto heilig, nu wordt ze teruggedrongen. De snelle gemotoriseerde fiets en alles wat daarop lijkt is vandaag de dag hét vervoermiddel om vooral snel en efficiënt van a naar b te komen. De opstellers van de visie willen andere patronen voor verkeersroutes, veel gezond bewegen en ‘aantrekkelijke fietsroutes’.

Maar in hun toekomstvisie nemen ze nog steeds de kortste weg, ook al gaat die dwars door een bestaande, hoogwaardige groene zone: door De Tuinen van Westerpark, onderdeel van de HGS en erfgoed met grote ecologische- en sociaalmaatschappelijke waarden.

Op p. 93 wordt ingezoomd op de functie van de parken. Daar staat dat ‘(...) sportparken, begraafplaatsen, volkstuinparken en schooltuinen in de eerste plaats hun oorspronkelijke rol blijven vervullen, maar ook hun deuren openstellen voor bezoekers op zoek naar rust, ontspanning of op doorreis via de extra groene routes door de stad.’ De deuren openstellen voor bezoekers op zoek naar rust doen we graag, maar mensen op doorreis zonder de tuinparken als bestemming te hebben, horen in ecologische biotopen, wat volkstuinparken zijn, niet thuis. Dat, echter, lijkt u nu juist van plan te zijn.

Het bedachte tracé dwars door De Tuinen van Westerpark is op een aantal kaarten in de visie, zij het onduidelijk, met stippellijn aangegeven. Het tracé vervolgt zijn weg aan de andere zijde van het spoor op dezelfde hoogte, met een nog onduidelijkere, nauwelijks zichtbare stippellijn. Op p. 102 in de legenda van de kaart die netwerken van stadsstraten en stadslanen toont, noemt u deze stippellijn ‘een ontbrekende stadslaan’.

Ontwerp Omgevingsvisie p. 102 ‘Netwerk van stadsstraten en stadslanen’ met ‘ontbrekende stadslaan’

Een stadslaan die, zoals u schrijft op p. 129, ‘ervoor zorgt dat bestaande buurten in West voor fietsers en met openbaar vervoer goed verbonden zijn met de nieuwe buurten (...)’.

En meer specifiek: ‘een verknoping van Haven-Stad met Bos en Lommer en de Staatsliedenbuurt door nieuwe noord-zuidverbindingen voor langzaam verkeer en op termijn ov (...) vraagt vooral aandacht.’

- > Als het woord ‘nieuwe’ slaat op uw stippellijn door De Tuinen van Westerpark, dringen wij erop aan om dit ‘zoekgebied’ voor een verbindingstracé nu definitief uit de diverse kaarten in de

omgevingsvisie te verwijderen. Dit staat namelijk haaks op het beleid voor de HGS en tegen versnippering van ecologische waarden.

- > Een geplande ‘verknoping van Bos en Lommer en de Staatsliedenbuurt met Haven-Stad door nieuwe noord-zuidverbindingen voor langzaam verkeer en op termijn ov’ (p. 129) dwars door De Tuinen van Westerpark is om veel redenen onbegrijpelijk en onwenselijk. En verspilling van gemeenschapsgeld.

Een dergelijk verbindingstracé gaat geheel voorbij aan de eerdere raadsbesluiten en bestuurlijke toezeggingen: 2011 toezegging ondergrondse verbinding in de Structuurvisie 2040¹; 2018 besluit om Kavel X toe te voegen aan het Westerpark, precies waar nu een stadslaan wordt geprojecteerd; 2019 schriftelijke toezegging van de wethouder dat de volkstuinten net als het hele Westerpark een wandelgebied zijn, met hun eigen fijnmazig padennetwerk, waar fietsers te gast zijn en waar geen sprake zal zijn van snelle doorgaande fietsroutes.

Aan voornoemde infrastructurele besluiten lagen gedegen doorrekeningen en afwegingen ten grondslag in verband met de ontwikkeling van Haven-Stad. De ontwerp Omgevingsvisie is gericht op diezelfde ontwikkeling; er zijn geen andere inzichten of doelstellingen die reden geven om daarop terug te komen. Het feit dat in het plan nu meer woningen zijn ingetekend dan in 2011 vergroot eerder de noodzaak tot ondertunneling. De wethouder schrijft in 2019 aan raad nog eens dat het Westerpark om die reden uitgebreid en versterkt zal worden. Ook wordt nu veel meer belang toegekend aan natuur en de HGS. Een stadslaan past daar niet bij.

- > Wij dringen er dan ook op aan dat de bestaande (langzaam)verkeersroute Sloterdijkerweg-Contactweg die aansluit op een stadsstraat -op een paar honderd meter van de ingang tot De Tuinen van Westerpark- wordt gehandhaafd, en dat de daar al aanwezige recreatieve fietsroute qua aantrekkelijkheid wordt verbeterd.
- > Ook wijzen wij u erop dat de strook grenzend aan de (langzaam)verkeersroute Sloterdijkerweg-Contactweg vanwege haar ligging nabij de A10 als groene rustzone nooit de kwaliteit zal hebben van de rest van het Westerpark en dus eigenlijk maar een laagwaardige toevoeging is.

Wij noemen het verspilling van gemeenschapsgeld omdat u van plan bent de bestaande onderdoorgang die de Sloterdijkerweg verbindt met de Contactweg af te sluiten voor gemotoriseerd verkeer. Terwijl een ‘op termijn’ aan te leggen OV-verbinding tussen Bos en Lommer en Haven-Stad óók onderdeel is van uw plannen. Een ‘verbinding stad en landschap’ heet dit in de OER (p. 247).

- > Waar is hier uw ambitie zichtbaar, om duurzame waarden vast te houden en verspilling van gemeenschapsgeld tegen te gaan?

Het college sorteert hiermee voor op zijn plannen het Westerpark ter hoogte van de volkstuinparken te doorsnijden, terwijl de Raad zich hierop nog niet heeft kunnen bezinnen. Het stuk spreekt met meer monden en toont een gebrek aan continuïteit van bestuur. De communicatie van de gemeente roept zo beelden op van eerdere rampen bij de overheid, waar de ene hand niet wist wat de andere deed. Amsterdam, let op uw zaak!

Toegankelijke volkstuinparken, veiligheid en beheer

Als De Tuinen van Westerpark hebben wij in jarenlange intensieve samenwerking met de gemeente plannen ontwikkeld ter verbetering van de toegankelijkheid, onderdelen van het *Plan van Aanpak vergroten Toegankelijkheid*. Plannen die inmiddels worden uitgevoerd, waarin de tuinen het beheer van het groen en de wandelpaden verzorgen en aantrekkelijke wandelroutes tussen en over beide parken creëren. Dit alles

¹ Zie bijlage: passage uit de Nota van Beantwoording - Structuurvisie 2040, d.d. 12-10-2010

vanzelfsprekend toegankelijk voor iedereen die wil komen meedoen met natuuractiviteiten en/of wil genieten van de natuur en de rust in het verder zo drukke Westerpark.

De genoemde plannen worden uitgevoerd in samenspraak met (partijen binnen) de gemeente én met publieke financiering van het traject.

- > Toegankelijkheid voor het publiek betekent niet dat de parken openbaar zijn.

Onze parken zijn nu acht maanden per jaar toegankelijk voor publiek van zonsopgang tot zonsondergang. In het eerdergenoemde Plan van Aanpak pleiten wij voor verruiming van die openingstijden parallel aan intensiever toezicht.

Ook de wethouder ziet in dat verruiming hand in hand moet gaan met handhaving om de veiligheid van tuinders en hun eigendommen te waarborgen. Maar let op: ook jaarrond voor publiek geopende tuinparken met ruime openingstijden betekent nog steeds niet dat ze openbaar zijn.

Openbare volkstuinparken -zoals bepleit als streven in de omgevingsvisie- zou betekenen dat de parken jaarrond dag en nacht open zijn en dat de gemeente het groen beheert.

Dit druist volledig in tegen de unieke waarden die in een volkstuinpark besloten liggen: een veilige, rustige, groene omgeving met rustplekken voor mensen en dieren, kansen voor planten en het initiatief bij de tuinders. Gemeentelijk groenbeheerders geven duidelijk aan dat met hun manier van beheren de hoge ecologische kwaliteit van de parken niet bewaard kan blijven. Zij zijn er simpelweg niet toe in staat.

Juist het kleinschalige, handmatige, gedetailleerde onderhoud dat wordt bereikt met vele uren inzet van vrijwillige arbeid zorgt voor de huidige hoge ecologische en esthetische kwaliteit van deze gebieden. Tuinders besteden naast het onderhouden van het gemeenschappelijk groen en de wandelpaden ook veel tijd aan het maken en onderhouden van bijenhoeven, ijsvogelburchten, paddenpoelen, nestkasten etc. Steeds vaker zijn daar ook andere groepen bij betrokken: mede-buurtbewoners, initiatiefnemers voor stadslandbouw, minimoestuinders, beheerders van pluktuinen en geïnteresseerden in collectief tuinieren. Daarnaast zijn uiteraard ook alle individuele tuinen van grote ecologische waarde, dankzij de actieve natuureducatie voor ecologisch tuinieren en maximale verhardingspercentages die de volkstuinders hanteren.

- > Openbaarmaking leidt tot karaktermoord op de volkstuinparken, tot vernietiging van de sociale cohesie ervan en van de huidige hoge natuurwaarden. Het zal, in tegenstelling tot de genoemde stedelijke ambities, juist een remmende werking hebben op toegankelijkheid voor omwonenden, die -net als de tuinders- naar de parken komen voor het unieke karakter en waarden ervan.
- > Wij willen dat de gemeente conform de met ons en met de Bond van Volkstuinders gemaakte afspraken verder gaat op de ingeslagen weg: samen met tuinders en omwonenden de huidige volkstuinparken met behoud van karakter nog aantrekkelijker en toegankelijker maken voor alle Amsterdammers, in plaats van de parken af te breken, te doorsnijden en te versnipperen.
- > Wij willen ook dat de gemeente de tuinders ondersteunt om het ecologische zelfbeheer voort te zetten in plaats van de volkstuinparken tot gemeentegroen te degraderen.

Volkstuinen als verrassend wandelgebied

In de visie wordt duidelijk gekozen voor beperking van het autoverkeer en voor bevordering van gezond bewegen. Fietsen en wandelen moeten naast ov ruim baan krijgen. De volkstuinparken zijn een van de weinige parken in de stad waar de snelle gemotoriseerde fiets wordt geweerd, de gewone fiets te gast is en de wandelaar voorrang heeft. Dat is voor alle wandelaars een verademing, maar voor kwetsbare groepen (kinderen, bejaarden, gehandicapten) een noodzaak. Wil je wandelen serieus tot preferent vervoer maken dan volstaat het niet om - zoals in deze nota staat- te zeggen dat je daar de stoepen voor hebt. Stoepen zijn een randverschijnsel om de auto en de fiets vrij baan te geven.

Wil je wandelen écht stimuleren dan moet het aantrekkelijker worden gemaakt. De praktijk in het openbare gedeelte van het Westerpark en in het Vondelpark leert dat je daar als wandelaar van de sokken wordt gereden. En dat is de reden waarom de buurt zo graag wandelt in het toegankelijke deel van het Westerpark, de volkstuinten. Alle ruimte voor wandelaars. De volkstuinten bieden een decor waar je als wandelaar steeds wordt verrast, wordt uitgenodigd om niet de kortste weg te kiezen maar een ommetje te maken en daardoor gezond en duurzaam te bewegen. Ze bieden dat gevoel van verrassing door een fijnmazig net van smalle, onverharde paden omzoomd door interessante flora en fauna. Volkstuinten fungeren als een bestemming, een oase van rust in de natuur. Het bevorderen van deze speciale wandelkwaliteit en verblijfskwaliteit wordt nergens in de visie tot gemeentebestuur gemaakt.

Wat vreemd is aangezien het inhoudelijk behoort tot de vijf strategische keuzes die in de omgevingsvisie worden benoemd én omdat genoemde kwaliteit volledig aansluit bij de uitleg van de ‘visie op de toekomst’.

- > Wij pleiten er nadrukkelijk voor om een dergelijk beleid op korte termijn te ontwikkelen en uitgangspunten voor het wandelbeleid in de omgevingsvisie op te nemen. Wij willen daarin als volkstuinten een actieve rol spelen.
- > Wij vragen de gemeente oog te hebben voor de volkstuinten als rustgebieden voor mens en dier, aantrekkelijk wandelgebied, ecologisch hoogwaardige natuurgebieden, als stukken cultuurhistorisch erfgoed, als gemeenschappen waar sociale cohesie dagelijks in de praktijk wordt gebracht. Kortom iets waar de stad trots op moet zijn in plaats van te willen versnipperen en verkwaselen.

Volkstuinten als plangebied?

In grote delen van deze visie, met name de delen die gaan over groen en natuur, wordt benadrukt dat Amsterdammers meer in het groen bezig zouden moeten zijn. Dat men meer moet bewegen, eigen groente moet verbouwen of een bloemperk moeten aanleggen en onderhouden.

En ook: dat de stad moet zorgen dat kinderen veilig buiten kunnen spelen op plekken waar nog echt iets te ontdekken valt, zonder voorprogrammering of binnen gebaande paden. We zijn blij dat juist die facetten worden benadrukt. We zijn er al jaren mee bezig en erover met vertegenwoordigers van de gemeente in gesprek. We ontwerpen mee, denken mee en betalen mee.

Toch komt er telkens een gemeentelijk beleidsdocument op tafel waarin de toekomst van de volkstuinten in een andere mal wordt gegoten. Dat maakt het stadsbestuur tot een onbetrouwbare partner voor burgers, waardoor de neiging om deel te nemen aan de volgens deze visie zo gewenste participatie afneemt. Burgers dreigen hun geloof in de politiek en het openbaar bestuur geheel te verliezen. Het lijkt erop alsof de volkstuinten voor het college en de ambtelijke plannenmakers een soort blanco ontwikkelgebied zijn waarin eenieder zijn ambities kan projecteren. Dat blijkt ook uit het feit dat op menige gemeentelijke kaart volkstuinten niet tot het groen worden gerekend.

- > Toon u trots op wat u hier in handen heeft. Erken de volkstuinten in volle glorie voor wat ze waard zijn en zet ze als zodanig in woord en beeld op de kaart.

Nieuwe woonwijk? Eigen parken!

De ontwikkeling van Haven-Stad is belangrijk voor woningbouw; daar horen eigen parken bij. Ook de wethouder is die mening toegedaan, zo blijkt uit haar brief aan de Raad bij de Nota van Uitgangspunten bij *Een Toekomstbestendig Westerpark*: “Met Haven-Stad maken we een nieuw stuk stad met alle voorzieningen die daarbij horen. Het realiseren van voldoende groen (parken en andere groenvoorzieningen) maakt daar onlosmakelijk onderdeel van uit.” In de nieuwe wijk ontbreken deze op de kaarten. Het is urgent dat er voldoende volwaardig nieuw groen in de plannen wordt opgenomen en wordt ingetekend op de kaarten in de omgevingsvisie en de OER.

Op de nu nog vigerende kaart van de Ecologische Structuur staan het rangeerterrein en emplacement aan de Zaanstraat als groene plek aangeduid. In het visiedocument staat daar hoogbouw op de kaart, extra woningen dus, ten koste van groen. Hoe is de verdeelsleutel daar met betrekking tot *ambitieuze groen*? Worden nog meer bezoekers afgewenteld op het toch al overvolle Westerpark?

Wordt voorbijgegaan aan de motie van de Raad uit 2020 om het Westerpark buiten de groennorm voor Haven-Stad te houden?

Het blijkt noodzakelijk, gezien de ellenlange wachtlijsten, dat ook in de nieuwe stadsdelen 'tuinieren' wordt ingetekend, zoals dat ook gebeurt met een speelweide, kinderboerderij, basketbalveld of BBQ-plek.

Volkstuinparken zijn door de burgers gewenst en dienen vele van de in deze visie gestelde doelen.

Het is een illusie om te denken dat het huidige aantal Amsterdamse volkstuinparken het potentieel aan nieuwe tuinders uit Haven-Stad kan opvangen en herbergen. Dat zal niet lukken. Alle collectieve inspanningen ten spijt.

- > Wij vragen het college dan ook om substantieel stadsgroen en met name (volkstuin)parken in de nieuwe wijken in te tekenen en daadwerkelijk te realiseren.
- > Wij vragen het college om haar standpunt over het aantal volkstuinparken, t.w. 'geen uitbreiding van volkstuinparken', te herzien. De ambitie om bestaande volkstuinparken te zien als bestemming voor nieuwe potentiële tuinders uit Haven-Stad is niet reëel.
- > En vanuit De Tuinen van Westerpark richten wij ons tot het college met het verzoek te komen tot betere afstemming en heldere keuzes die de hoge Amsterdamse ambities ondubbelzinnig kunnen waarmaken.

Tot slot merken wij de volgende zaken op:

- Deze ontwerp Omgevingsvisie bestaat uit een bijna onneembare hoeveelheid tekst en kaartmateriaal. Er is sprake van discrepanties tussen de teksten en verschillende kaarten. De kaarten zijn gezien hun lage resolutie op veel plekken erg slecht leesbaar. Dit geeft geen goed signaal af. Zowel deze langjarige toekomstvisie, als de manier waarop de inwoners van Amsterdam een dergelijke stuk tot zich moeten kunnen nemen, vergen meer kwaliteit en laagdrempeligheid. De rommeligheid maakt ons ook bezorgd. Hebben wij niet ergens een cruciaal zinnetje of onleesbaar lijntje over het hoofd gezien waar we dan straks aan vast zitten? We hopen maar dat geschetste hoofdlijnen gelden en dat onze reactie daarop volstaat!
- U kunt deze zienswijze beschouwen als een aanvulling op de zienswijze die door de Bond van Volkstuinders wordt ingediend.
- Waar bovengenoemde knelpunten raken aan de uitgangspunten, genoemde waarden en meetinstrumenten in OER, vragen wij u ook die daarop aan te passen.
- Niet in de laatste plaats vragen wij met klem om de waarde van groen en sociaalmaatschappelijke betekenis te kwantificeren. Betrek dat in uw beleidskaders, grondprijns- en exploitatiemodellen en de OER. Niet alleen als ingrediënt om vastgoedwaarden, commercie of toerisme op te drijven, want dan blijven het maar vrijblijvende en inwisselbare factoren. Maar als zaken met grote intrinsieke waarden, die in feite altijd meer waard zijn dan al het andere ooit kan zijn. Zonder levensvatbaar groen en levensvatbare samenlevingen zijn we immers helemaal nergens, niet in deze wonderschone stad en niet op deze planeet.

Bijlage

Passage uit de Nota van Beantwoording - Structuurvisie 2040, d.d. 12-10-2010

Samenvatting van de opmerkingen

De transformatie van het havengebied binnen de ring (Haven-Stad) tot gemengd, stedelijk woonwerkgebied houdt onder meer in dat er 13.000 tot 19.000 woningen worden gebouwd, een complete stadswijk. Voor een adequate verweving van Haven-Stad met Stadsdeel West is in de Ontwerp Structuurvisie de Bos en Lommerweg in noordelijke richting doorgetrokken, naar de Contactweg. Het betreft capaciteitsuitbreiding voor autoverkeer en de verbinding zou tussen 2020 en 2030 gerealiseerd moeten worden. De route loopt dwars door het huidige volkstuinpark Nut & Genoegen/ Sloterdijkermeer.

Tal van indieners, waaronder de volkstuinverenigingen Sloterdijkermeer en Nut & Genoegen en Milieucentrum Amsterdam, maken in hun zienswijzen bezwaar tegen deze verbindingroute. Men wijst op het doorbreken van de groene en ecologische eenheid en op de belangrijke maatschappelijke, recreatieve en educatieve waarde van het volkstuinencomplex. Men vreest het verstoren van de rust en het verdwijnen van tientallen tuinen.

Verscheidene indieners, waaronder Fietsersbond en Milieucentrum, tonen begrip voor de noodzaak van een goede verbinding tussen Haven-Stad en Stadsdeel West, maar dragen verschillende alternatieven aan: verbinding beperken tot fietsroute; tunnel graven, of verbinding juist verhoogd aanleggen; capaciteit voor de auto verhogen ter hoogte van Sloterdijk/Ringweg.

Onder andere het Milieucentrum Amsterdam constateert dat de infrastructuur gekoppeld is aan de ontwikkeling (van woningbouw) in Haven-Stad, welke pas na 2029 kan plaatsvinden. Realisatie in de periode 2020-2030 is dan onlogisch.

Standpunt van college van B en W

De ambitie om Haven-Stad te realiseren brengt automatisch de zorg met zich mee voor een goede (auto)ontsluiting van het gebied, in alle richtingen. De ontsluiting is in oostwest- richting al goed georganiseerd, in noord-zuidrichting nog onvoldoende. Daarmee blijft een verbindingroute tussen Haven-Stad en Stadsdeel West op de agenda, nadrukkelijk gekoppeld aan de ontwikkeling van Haven-Stad.

Ten opzichte van de Ontwerp Structuurvisie heeft het college besloten de beoogde verbinding in oostelijke richting op te schuiven. De route is nu voorzien ter hoogte van de verlegde uitgang van het Foodcenter, zodat het tegelijk een verbinding is voor vrachtverkeer tussen het Foodcenter en Sloterdijk. Op nut en noodzaak van de verbinding wordt de komende jaren verder gestudeerd. Als de verbinding nodig is, wordt het een tunnel. Als deze tunnel te duur wordt komt er géén verbindingsweg dóór of langs de volkstuinen, dan moet het verkeer maar een omweg maken. De eventuele tunnel wordt ná 2030 aangelegd, in plaats van tussen 2020 en 2030.

Wijzigingsvoorstel

In de tekst en op de kaartbeelden wordt de ligging en aard van de verbinding tussen West en Haven-Stad herzien. De beoogde verbinding wordt in oostelijke richting opgeschoven. De route is nu voorzien ter hoogte van de verlegde uitgang van het Foodcenter en Sloterdijk. Als de verbinding nodig blijkt, dan wordt het een tunnel. De faseringbeelden worden aangepast op de verschuiving van 2020-2030 naar 2030+.
